
JĘZYK POLSKI

TESTY

DLA GIMNAZJALISTÓW

Test X

Andrzej Banach

O teatrze greckim

Fragmenty książki *Wybór maski*

Siedzibą teatru mogło być początkowo każde miejsce, z którego mieszkańcy całego miasta oglądać mogli razem duże widowisko. Ustrój był demokratyczny, każdy miał prawo słyszeć i widzieć dobrze. Do tego celu nadawało się najlepiej naturalne zbocze wzgórza, u którego stóp płaska powierzchnia pomieścić mogła chór i aktorów. (...)

W klasycznym teatrze greckim to naturalne miejsce przedstawienia, trochę przez architekta poprawione, stanowiło więcej niż techniczne rozwiązanie: łączyło się ściśle z treścią sztuki. Grek żył codziennie w najbliższej przyjaźni z przyrodą, i idea tragedii związek ten błogosławiła. (...)

Przedstawienie rozpoczynało się o wschodzie słońca, kończyło z zachodem i trwało w sumie zwykle kilka dni. (...) Taka długość przedstawienia byłaby nużąca, gdyby teatr istniał tylko dla samej sztuki. Wtedy wzruszenie z sztuki, płynące przez kilkadziesiąt godzin, zmieniałoby się w zmęczenie. Ale teatr był równocześnie konkursem poetyckim, przeglądem tańców, popisem muzycznym i wokalnym, a zarazem odświętnym miejscem spotkania całego miasta i zaproszonych gości. W tych warunkach, w powietrzu łagodnym, pobyt w teatrze mógł być miły. (...)

Aktor był słabo widoczny z oddali, ale głos jego, dzięki znakomitej akustyce i odpowiednio zbudowanej masce, słyszano z najdalszych miejsc. Dobierano więc aktorów według rodzaju głosu, zwłaszcza że w partiach ważniejszych musieli śpiewać jak w operze. Twarz zakrywała maska, dla ekspresji zostawała więc reszta ciała. Była ona w kostiumie kontrastowym lub jaskrawym dobrze widzialna. Dlatego aktor opanować musiał znakomicie sztukę mimu, pantomimy i tańca. (...) Niezmienna maska, którą aktor przywdziewał z początkiem, a składał po skończeniu przedstawienia, zachęcała do stworzenia typu bez pęknięć, bohatera, którego tylko los zniszczyć może. (...) Dla publiczności maska stanowiła najlepszy środek informacji o przeznaczeniu aktora. (...)

Tak prosto przebrani aktorzy grali na scenie zbudowanej nie mniej prosto i celowo. U stóp amfiteatru znajdowała się okrągła powierzchnia, zwana orchesterą, na której swobodnie poruszał się chór. Za czasów Sofoklesa i Ajschylosa całość przedstawienia rozgrywała się w tym miejscu. Później poza orchesterą, naprzeciw

środkowych miejsc widowni, zbudowano nieszerokie prostokątne podwyższenie, na którym pokazywali się artyści. To miejsce nazywano *proskenion*. W głębi znajdowała się fasada budynku z pięknymi kolumnami, o wyglądzie świątyni czy pałacu. Ten budynek to *scena* (skene, tj. buda). Front jego miał zwykle troje drzwi, przez które aktorzy wchodziłi i wychodzili. Przez otwory te można też było wygodnie wytoczyć małą platformę dla pokazania zabitego za sceną tyrana. Wtedy akcja rozgrywała się na trzech poziomach: orchestra, proskenion i dach skene.

Test X O teatrze greckim

1. Teatry w Grecji budowano:
 - a) na płaskich powierzchniach
 - b) nad brzegiem morza
 - c) na zboczach wzgórz
 - d) w centrum miast

2. Odwołując się do wiedzy historycznej, zaznacz prawidłową odpowiedź. Przedstawienia odbywały się:
 - a) codziennie
 - b) z okazji świąt
 - c) dwa razy w tygodniu
 - d) w przypadkowych dniach

3. Które dziedziny sztuki prezentowane były w teatrze greckim?
 - a) literatura, rzeźba, taniec
 - b) taniec, malarstwo, rzeźba
 - c) literatura, muzyka, taniec
 - d) muzyka, literatura, malarstwo

4. W którym z następujących punktów znajduje się fałszywa informacja o aktorach teatru greckiego?
 - a) doskonale tańczył i śpiewał
 - b) musiał opanować sztukę mimu
 - c) w trakcie przedstawienia zmieniał maski
 - d) wychodził na *proskenion* przez drzwi sceny

5. Z tekstu wynika, że amfiteatr w starożytnym teatrze był:
 - a) miejscem dla widzów położonym półkolem na zboczach pagórka
 - b) miejscem dla widzów znajdującym się dookoła sceny
 - c) okrągłą powierzchnią, na której poruszał się chór
 - d) fasadą budynku z kolumnami

6. Które z następujących mitologicznych postaci kojarzą ci się ze sztuką?
 - a) Zeus
 - b) Muzy
 - c) Hermes
 - d) Herkules

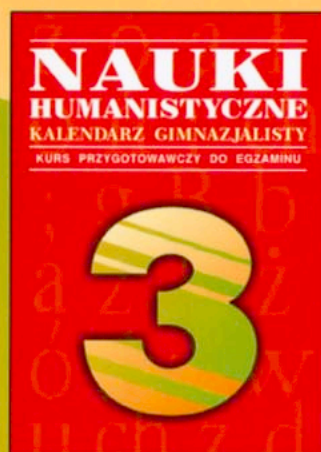
ISBN 83-87788-88-0

9 788387 788889 >

Zbiór testów skutecznie przygotowujących uczniów do humanistycznej części egzaminu po gimnazjum. Zawiera wszystkie rodzaje poleceń, z którymi można zetknąć się na egzaminie. Testy umożliwiają gimnazjalistom oswojenie się z nową formą sprawdzania wiedzy i umiejętności.

Starannie dobrane teksty i przemyślane zestawy zadań pomogą właściwie przygotować się do egzaminu.

Kalendarz gimnazjalisty –
najskuteczniejszy kurs przygotowawczy
do egzaminu.

W księgarniach od września 2001 roku.

GDAŃSKIE WYDAWNICTWO
OŚWIATOWE